

ÎNCHEIERE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând conflictul negativ de competență ridicat de către completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău cu privire la judecarea cererii de apel înaintată de Primăria Tuzara, r-nul Călărași și Consiliul raional Călărași împotriva hotărârii din 02 octombrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gaibu Anastasia împotriva Primăriei Tuzara, raionul Călărași, Consiliului Primăriei Tuzara, raionul Călărași, Galinei Moțoc, Mihail Moțoc, Pavel Pantazi, Lucheria Pantazi, Grigore Lipcan, Eugenia Lipcan, Valentin Aftenii, Aliona Aftenii, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice, Oficiul Teritorial Călărași cu privire la înlăturarea obstacolelor și obligarea stabilirii hotarelor,

constată:

La 19 decembrie 2018, Gaibu Anastasia a depus la Judecătoria Strășeni (sediul Călărași) cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Tuzara, r-nul Călărași, Consiliului Primăriei Tuzara, Călărași, Galinei Moțoc, Mihail Moțoc, Pavel Pantazi, Lucheria Pantazi, Grigore Lipcan, Eugenia Lipcan, Valentin Aftenii, Aliona Aftenii, intervenient accesoriu ASP, OT Călărași cu privire la înlăturarea obstacolelor și obligarea stabilirii hotarelor.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că, este proprietara terenului cu destinație grădină cu suprafața de 0,2402 ha, număr cadastral XXXX, situat în sat. Seliștea-Nouă com. Tuzara r-nul. Călărași în temeiul contractului de donație nr. 4909 din 23.06.2017. La data de 23.02.2017 SC "Geomar Frup" SRL a stabilit hotarele terenului cu destinație grădină care îi aparține cu drept de proprietate, fiind întocmită și schema de stabilire a hotarului sectorului de teren. A invocat că proprietarul terenului adiacent Moțoc Galina cu nr. cadastral XXXX și-a extins hotarul terenului din contul drumului adiacent încât a izolat terenul cet. Gaibu Anastasia și a îngrădit calea de acces a acesteia.

A relatat că adresându-se la Primăria com. Tuzara pentru întreprinderea acțiunilor în vederea revendicării drepturilor sale, prin decizia Consiliului Comunal Tuzara nr. 04/10 din 07.09.2018 cererea Anastasiei Gaibu privind stabilirea hotarelor terenurilor litigioase și extinderea drumului pentru oferirea căii de acces, a fost respinsă. Ulterior, prin scrisorile nr. 11 din 28.06.2018 și nr. 18 din 29.11.2018 Primarul comunei Tuzara a comunicat Anastasiei Gaibu că terenurile cu nr.

cadastrale XXXX sunt proprietate privată a cet. Moțoc Mihail și Lipcan Grigore și careva emixtiuni privind stabilirea hotarelor nu pot fi efectuate în lipsa unei hotărâri de judecată.

Prin urmare, în vederea respectării procedurii, prealabile Gaibu Anastasia s-a adresat și către Moțoc Mihail, Lipcan Grigore, Pantazi Pavel dar ultimii nu au luat nici o atitudine deși scrisorile le-au recepționat fapt confirmat prin avizele poștale anexate la prezenta cerere de chemare în judecată.

Bazându-se pe prevederile articolelor 315, 377, 376 alin. (1), art. 379 Cod Civil al RM, art. 2, art. 18, 19 din Legea cadastrului bunurilor imobile, art. 166-167 din Codul de procedură civilă, reclamanta a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată cu obligarea Primăriei com. Tuzara, r-nul. Călărași și Consiliul Comunei Tuzara să înlătore obstacole în folosirea proprietății private și să asigure calea de acces la drumul public cet. Gaibu Anastasia la terenul cu nr. cadastral: XXXX situat în sat. Seliște-Nouă, com. Tuzara, r-nul. Călărași, cu obligarea lui Mihail Moțoc și Galina Moțoc în calitate de proprietari a terenului nr. cadastral: XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacole în folosirea proprietății private a cet. Gaibu Anastasia, să asigure acesteia calea de acces la drum public, cu obligarea lui Pantazi Pavel și Pantazi Lucheria în calitate de proprietari a terenului nr. cadastral: XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacole în folosirea proprietății private a cet. Gaibu Anastasia, să asigure acesteia calea de acces la drum public, cu obligarea lui Lipcan Grigore și Lipcan Eugenia în calitate de proprietari a terenului nr. cadastral: XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacole în folosirea proprietății private a cet. Gaibu Anastasia, să asigure calea de acces la drum public.

Prin încheierea din 18 aprilie 2019, în temeiul art. 67 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” OT Călărași.

La data de 13 mai 2019 reclamanta Gaibu Anastasia și-a concretizat cerințele din cererea de chemare în judecată înaintată împotriva Primăriei Tuzara, r-nul Călărași, Consiliul Tuzara, r-nul Călărași, Moțoc Galina, Moțoc Mihail, Pantazi Pavel, Pantazi Lucheria, Lipcan Grigore, Lipcan Eugenia, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Teritorial Cadastral Călărași, solicitând obligarea Primăriei Tuzara și Consiliul Tuzara, r-nul Călărași să înlătore obstacolele în folosirea proprietății private și să asigure calea de acces la drumul public reclamantei Gaibu Anastasia, proprietarul terenului cu numărul cadastral XXXX situat în satul Seliște Nouă, comuna Tuzara, r-nul Călărași; obligarea lui Moțoc Mihail și Moțoc Galina în calitate de proprietari ai terenului cu nr. cadastral XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacolele în folosirea proprietății private reclamantei Gaibu Anastasia, să asigure acesteia calea de acces la drumul public; obligarea lui Pantazi Pavel și Pantazi Lucheria în calitate de proprietari ai terenul cu nr. cadastral XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacolele în folosirea proprietății private reclamantei Gaibu Anastasia, să asigure acesteia calea de acces la drumul public; obligarea lui Lipcan Grigore și Lipcan Eugenia în calitate de proprietari ai terenul cu nr. cadastral XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacolele în folosirea proprietății private reclamantei Gaibu Anastasia, să asigure acesteia calea de acces la drumul public.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2023 a Judecătorei Strășeni (sediul Călărași), a fost admisă integral cererea de chemare în judecată.

S-a obligat Primăria Tuzara, r-nul Călărași Consiliul Comunei Tuzara să înlătore obstacole în folosirea proprietății private și să asigure calea de acces la drumul public cet. Gaibu Anastasia la terenul cu nr. cadastral: XXXX situat în sat. Seliștea Nouă, com. Tuzara, r-nul. Călărași.

S-a obligat Mihail Moțoc și Galina Moțoc în calitate de proprietari ai terenului nr. cadastral: XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacole în folosirea proprietății private a cet. Gaibu Anastasia, asigurându-i calea de acces la drum public.

S-a obligat Pantazi Pavel și Pantazi Lucheria în calitate de proprietari a terenului nr. cadastral: XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacole în folosirea proprietății private a cet. Gaibu Anastasia, asigurându-i calea de acces la drum public.

S-a obligat Lipcan Grigore și Lipcan Eugenia în calitate de proprietari a terenului nr. cadastral: XXXX să își stabilească hotarele și să înlătore obstacole în folosirea proprietății private a cet. Gaibu Anastasia, asigurându-i calea de acces la drum public.

La data de 30 octombrie 2023, Primăria Tuzara, r-nul Călărași și Consiliul r-nul Călărași au contestat cu apel hotărârea Judecătorei Strășeni sediul Călărași din 02 octombrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin încheierea din 28 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost declinată competența completului specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău, la examinarea cauzei civile în ordine de apel la apelul declarat de Primăria Tuzara, r-nul Călărași și Consiliul r-nal Călărași, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Moțoc, Mihail Moțoc, Pavel Pantazi, Lucheria Pantazi, Grigore Lipcan, Eugenia Lipcan, Valentin Aftenii, Aliona Aftenii, intervenient accesoriu ASP OCT Călărași, în favoarea judecătorilor completului specializat în materie civilă de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Pin încheierea din 03 iunie 2024, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a suspendat judecarea cauzei în ordine de apel și a sesizat Curtea Supremă de justiție pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Completul specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău (f.d.3-7,vol.III).

Studiind materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată competența completului specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău pentru a judeca prezenta cauză din următoarele considerente.

În conformitate cu art.32, alin. (1) din Codul de procedură civilă, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorei în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

În corespundere cu art. 44, alin. (3) și (9) din Codul de procedură civilă, conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătorei care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătoreie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Curtea Supremă de Justiție.

Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac.

În temeiul art. 200, alin. (3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prevederile legale reținute, nu reglementează expres instituția conflictului de competență dintre două complete specializate ale aceleiași instanțe (la caz Curtea de Apel Chișinău), însă, aceste norme urmează a fi aplicate la caz prin analogie.

Materialele cauzei atestă că obiectul prezentului litigiu îl constituie obligarea Primăriei Tuzara și Consiliului Tuzara, r-nul Călărași să înlăture obstacolele în folosirea proprietății private și să asigure calea de acces la drumul public reclamantei Gaibu Anastasia, proprietarul terenului cu numărul cadastral XXXX situat în satul Seliștea Nouă, comuna Tuzara, r-nul Călărași; obligarea lui Moțoc Mihail și Moțoc Galina în calitate de proprietari ai terenului cu nr. cadastral XXXX să își stabilească hotarele și să înlăture obstacolele în folosirea proprietății private reclamantei Gaibu Anastasia, să asigure acesteia calea de acces la drumul public; obligarea lui Pantazi Pavel și Pantazi Lucheria în calitate de proprietari ai terenul cu nr. cadastral XXXX să își stabilească hotarele și să înlăture obstacolele în folosirea proprietății private reclamantei Gaibu Anastasia, să asigure acesteia calea de acces la drumul public; obligarea lui Lipcan Grigore și Lipcan Eugenia în calitate de proprietari ai terenul cu nr. cadastral XXXX să își stabilească hotarele și să înlăture obstacolele în folosirea proprietății private reclamantei Gaibu Anastasia, să asigure acesteia calea de acces la drumul public.

Conform art.189, alin. (1)-(2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În sensul art. 206, alin. (1) lit. a)-e) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 28 mai 2024 a declinat competența completului specializat în materie civilă și de drept comun, de la examinarea prezentei cauze, în ordine de apel, menționând că prezenta pricină urmează a fi judecată de judecătorii completelor specializate în materia contenciosului administrativ, deoarece acțiunea înaintată reglementează raporturi administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia.

La rândul său Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 03 iunie 2024 a menționat că prezenta cauză a fost examinată de instanța judecătorească de drept comun și a fost repartizată inițial în ordine de apel de asemenea completului specializat în examinarea cauzelor de drept comun.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție la acest aspect reține art. 5 din Codul administrativ, potrivit căruia activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Așadar, reieșind din circumstanțele enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că obiectul prezentei acțiuni constituie obligarea Primăriei Tuzara și Consiliului Tuzara, r-nul Călărași să înlătore obstacolele în folosirea proprietății private și să asigure calea de acces la drumul public reclamantei Gaibu Anastasia, cât și obligarea lui Moțoc Mihail și Moțoc Galina, lui Pantazi Pavel și Pantazi Lucheria, lui Lipcan Grigore și Lipcan Eugenia să stabilească hotarele și să înlătore obstacolele în folosirea proprietății private reclamantei Gaibu Anastasia să asigure acesteia calea de acces la drumul public, care nu sunt pretenții în contencios administrativ și nu se încadrează în dispozițiile art.5-8, 20 din Codul administrativ, dar de drept privat.

Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține art. 2, alin. (3), lit. a) din Codul administrativ potrivit căruia prevederile prezentului cod nu se aplică raporturilor juridice de drept privat la care participă autoritățile publice.

Conform art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Astfel, reclamantul unei acțiuni în contenciosul administrativ, în temeiul art. 204 al Codului administrativ, poate fi persoana care pretinde încălcarea unui drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, vătămare sau încălcarea unui drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, vătămare sau încălcare cauzată de o autoritate publică și care rezultă din activitatea administrativă a acestei autorități, iar pârât poate fi doar autoritatea care acționează în regim de putere respectivă.

Din conținutul cererii de chemare în judecată se atestă că deși pretențiile formulate de Gaibu Anastasia sunt îndreptate și împotriva autorităților publice Primăria Tuzara, r-nul Călărași Consiliul Comunei Tuzara, IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Teritorial Cadastral Călărași, raporturile juridice din prezenta speță sunt de drept privat, or, reclamanta a solicitat de la Moțoc Mihail și Moțoc Galina, de la Pantazi Pavel și Pantazi Lucheria, de la Lipcan Grigore și Lipcan Eugenia să stabilească hotarele și să înlătore obstacolele în folosirea proprietății private și să asigure acesteia calea de acces la drumul public.

Completul de judecată reține că, pretenția reclamantei împotriva Primăriei Tuzara, r-nul Călărași, Consiliului Comunei Tuzara, este una succesorie care rezultă din pretențiile înaintate față de Moțoc Mihail și Moțoc Galina, de Pantazi Pavel și Pantazi Lucheria, de Lipcan Grigore și Lipcan Eugenia privind înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății private și asigurarea calei de acces la drumul public.

Așadar, față de obiectul și părțile prezentei acțiuni și de temeiurile de fapt și de drept invocate de către reclamant, competența jurisdicțională materială de examinare a litigiului aparține completului în materie de drept comun și nu de contencios administrativ, motiv pentru care se va stabili competența examinării cererii de apel în procedură contencioasă generală în instanța de drept comun.

Din aceste motive, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, constată că examinarea prezentei cauze este de competența completului specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 44, alin. (3), (9), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se constată competența completului specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Chișinău, la judecarea cauzei civile, intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Gaibu Anastasia împotriva Primăriei Tuzara, r-nul Călărași, Consiliului Primăriei Tuzara, r-nul Călărași, Galina Moțoc, Mihail Moțoc, Pavel Pantazi, Lucheria Pantazi, Grigore Lipcan, Eugenia Lipcan, Valentin Aftenii, Aliona Aftenii, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice Oficiul Cadastral Călărași cu privire la înlăturarea obstacolelor și obligarea stabilirii hotarelor.

Cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gaibu Anastasia împotriva Primăriei Tuzara, r-nul Călărași, Consiliului Primăriei Tuzara, r-nul Călărași, Galina Moțoc, Mihail Moțoc, Pavel Pantazi, Lucheria Pantazi, Grigore Lipcan, Eugenia Lipcan, Valentin Aftenii, Aliona Aftenii, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice Oficiul Cadastral Călărași cu privire la înlăturarea obstacolelor și obligarea stabilirii hotarelor, se remite spre examinare Curții de Apel Chișinău, completului specializat în materie de drept comun.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc